

De archeologie wordt populair. Wat eeuwen lang in de grond gezeten heeft en op een dag te voorschijn komt, roept de spanning op van het onbekende, het nog nooit geziene dat nu ineens in het daglicht komt, in het licht van een dag in de twintigste eeuw. Een stenen bierkroes, een vetvanger, een kookpot, een drinkbeker met fijne versiering en een stenen speelgoedkannetje, waar een kind uit de zestiende eeuw ooit mee heeft gespeeld.

Vrijwilligers hebben onder leiding van de stadsarcheoloog Hemmy Clemis gewerkt in een lokatie aan de Molenstraat. Zoals U gisteren hebt kunnen lezen, zijn er resten van huizen gevonden, die hebben gestaan aan een zijstraatje van de Molenstraat, de poort van Feskens genoemd. Op dat terrein zijn zeer veel huishoudelijke voorwerpen gevonden en complete skeletten van een kalf en een hond die uit de veertiende eeuw dateren. In het Voorlichtingscentrum van de gemeente Breda, waar tot 18 maart een kleine tentoonstelling van deze voorwerpen is ingericht, heb ik een gesprek met Ruud Schneider (36), die al deze voorwerpen met grote zorg heeft hersteld.

Een oor

Ruud Schneider: „Ik ben al van mijn vijftiende jaar af geïnteresseerd in de restauratie van antiek. Dat is altijd al mijn hobby geweest, ik heb er ook veel over gelezen, leer nog iedere week op de plakavonden die gehouden worden op het Steenen Hoofd en in „Die Oliemeulen” in Tilburg heb ik geleerd gips te verwerken en te kleuren. Ik heb daar ook geleerd hoe je een oor moet 'aannaaien' en pootjes aan zetten. Belangrijk is dat

RUUD SCHNEIDER: van scherf naar pot

wat je herstelt zichtbaar blijft als herstelwerk. Je kunt de spullen ook zo mooi restaureren, dat niet meer te zien is welke delen authentiek zijn”.

Bij een opgraving werkt de archeoloog met vlakverdelingen. Ieder vlak heeft een nummer, iedere grondlaag is genummerd en ieder voorwerp dat gevonden wordt, wordt naar die plek genummerd. De archeoloog brengt al die vondstnummers in kaart en naar die gegevens worden de voorwerpen later in elkaar gezet. „Gips met een kleurpigment”, zo legt Ruud Schneider uit, „wordt slechts aangebracht om de vorm van het voorwerp te verduidelijken en een kan of schaal wordt nooit gerestaureerd met behulp van andere stukken en stukjes”.

Harnasmaker

Ruud Schneider is vele maanden bezig geweest. Archeologie heeft voor hem de spanning van een visser, die uren boven de waterspiegel hangt, op zoek naar die ene snoek, die daar ergens onder in die zwarte diepte van het water zich voor hem verborgen houdt. De stadsarcheoloog, inmiddels al weer uit Breda verdwenen, heeft aan de hand van de voorwerpen die zijn gevonden, vastgesteld dat in dit buurtje veel middenstanders moeten hebben gewoond. Een harnasmaker heeft er zijn bedrijvigheid uitgeoefend. Van hem zijn resten van een oven gevonden.

DE STAD IN

MET GERARD VAN HERPEN

„Voor mij is belangrijk”, zegt Ruud Schneider, „dat mensen weten hoeveel zorg er wordt besteed aan deze voorwerpen, voordat zij schoon en wel en herkenbaar in de vitrines staan. De mensen denken over het algemeen dat we die dingen zo uit de grond halen”.

We kijken samen naar de skeletten van een kalf en van een hond. Frits Laarman, een zoöloog van de R.O.B. in Amersfoort, heeft de complete skeletten in elkaar gezet en Ruud Schneider heeft ze schoon gemaakt en geïnpregneerd. Aan de botten van de hond uit de veertiende eeuw kun je zien dat de hond botkanker moet hebben gehad en met het kalf zal ook wel iets aan de hand zijn geweest. Het is zonder hoeven en zonder hoornen in de buurt of in een poel terecht gekomen.

„Liefdadigheid, wetenschap en recht” zijn de voorstellingen die voorkomen op een sierlijke bierkroes uit 1585. Op de blauw-grijze waterkan uit de veertiende eeuw is Ruud Schneider zichtbaar trots. Er is veel werk aan besteed. „Kijk”, zegt Ruud Schneider, „aan de hals kun je zien, dat de kan al een keer is gerepareerd”. De kan is gevonden op vier meter diepte in een houten waterput.

Op 23 en 24 april wordt in de Grote Kerk in het kader van de open dag van de Heemkundige Kring Breda, een tentoonstelling ingericht over het restauratiewerk. Die tentoonstelling zal heten „Van scherf tot pot”. Ruud Schneider is een van de vele vrijwillige krachten, die in Breda de belangstelling voor het bedreigd bodemarchief helpen vergroten. Archeologie wordt populair.